

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1000. Usque Ad Annum 1063

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117956

§. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66323)

§. III.

De minis &
promissis ad
temporalia
spectanti-
bus.

Perpicere me existimo, quæ præcipua causa extiterit, cur permulti viri pii quidem, sed parum providi, tam solícite miracula qualiacunque in populos sparserint. Nempe saltem metu poenarum temporalium illos in officio contineri posse putabant, qui æternarum horrore non movebantur; sed non attendebant, ita introduci periculofum errorem falso principio innixum, quod Deus improbos ordinariæ in hac vita castiget. Nam ita Christiani ad Statum Veteris Testamenti reducebantur, in quo tam Divinæ promissiones, quam comminationes circa temporalia versabantur. Ita Religio, cujus auctoritate hujusmodi comminationes fulciri credebantur, exponebatur vilescendi apud multos periculo, cum experientia contrarium sæpe demonstraret, & quotidie Bonorum Ecclesiæ usurpatores non impunes

---

nitos fuisse legimus, non ideo credimus Sanctos in Cælo avaritiæ morbo laborare, sed Deum injuriæ, quæ Ecclesiis Sanctorum suorum honoris Sacris infertur, Vindicem admiramur.

nes modo, sed etiam rerum omnium
affluentia prosperam vitam ducere
conspicerentur.

Hinc etiam opinio ista suffragium
doctæ antiquitatis non habet, & S.
Augustinus solide probavit contra-
rium. *Divinæ Sapientiæ*, inquit San- *L. Civit. c. 8.*
ctus Pater, placuit *Iustis Bona futu-*
ra præparare, quibus mali non fruen-
tur, & malis tormenta, quibus Iusti
non cruciabuntur. Bona vero Mala-
ve præsentia Bonis Malisque communia
esse voluit, ne ardentè Bona desideremus,
quæ etiam ab impiis possideri cer-
nimus, vel auderemus, nefas admittere,
ad evitanda mala, quæ etiam Viri San-
cti sæpiissime sustinere coguntur. Et
infra: Si quoties peccant homines, pœ-
na in hac terra manifeste sequeretur,
facile crederemus, nihil amplius ad Ex-
tremum iudicium differri. Si vero in
hoc Mundo nullum peccatum evidenter
puniretur, nullum dari in Cælo Nu-
men videretur. Eadem ratio Bono-
rum temporalium habenda est. Nisi
Deus saltem aliquibus ea petentibus
concederet, videri posset, in ejus pote-
state

state non esse, id genus Bonorum hominibus dare. Rursusque, si ea quibusvis petentibus largiretur, nobis præberetur occasio credendi, ob hæc sola Deo esse serviendum, & non tam pii quam avari dici mereremur.

- c. 9. S. Augustinus deinde ostendit, etiam optimos quosque sæpius cadere, & proinde poenis temporalibus dignos esse. Et præterea aliam quoque dari causam ob quam in hac vita, sicut olim patientissimus Job, exerceantur & affligantur, videlicet ut intima cordis sui cognoscere discant, & experientia probent, an Deum fincere & sine spe lucri temporalis diligant. Item docet, Deum etiam virtutes pure humanas, quales Veterum Romanorum erant, præmiari, cum aliam mercedem eis non destinet. Et tandem subjungit: *Discimus modo patienti animo mala tolerare, quæ etiam Boni sustinent, & etiam Bona vilipendere, quæ mali perinde ac Boni obtinent. Itaque salutari Doctrina a Deo instruimur, cum nos justitiæ suæ Mysteria celat; nescimus enim cur, Dei judi-*
- V. Civ. l. 13.
- XX. Civ. l. 2.

judicio, vir iste integerrimæ vitæ cum extrema paupertate colluctari cogatur, dum alter manifeste impius divitiis cumulatur, cur innocens iste damnetur, dum alter nocens absolvitur. Quæ Regula, impiis favens, & Bonis adversa, si eam a Cælo constanter servari cerneremus, ut ut absurda videri possit, aliquam tamen Justitiæ speciem præferret, nisi sæpissime mala malis & bona bonis evenire videremus; unde Dei consilia multo magis hominum intellectui fiunt inscrutabilia.

Hæc Doctrina oblivioni data fuisse videtur illo ævo, quo Episcopi & ipsi Papæ non sine præfidentia promissiones bonorum temporalium *Steph. ep. 5.* adhibebant, ut Principes ad auxilium contra Ecclesiarum hostes ferendum impellerent. Hujus generis illa fuit Epistola, quam Stephanus II. Papa *Hist. lib. XLIII. §. 17.* Francis tanquam nomine Sancti Petri scriptam misit. Promissa aut minæ ad breve tempus homines rudes fallere possunt; ubi vero eas effectui carere vident, prout sæpissime carent, scandalo sunt, & Fidem eorum labefactant.

factant. Dubitare enim incipiunt de veritate omnium promissionum minarumve, quæ ad statum vitæ futuræ spectant. Nihilominus plurimi præjudicium antiquum ne quidem his postremis Sæculis abjecerunt. Et mirari non satis possum, quod Cardinalis Baronius, perspicacissimi ingenii vir, adversa omnia, quibus Ecclesiæ, præsertim Sacræ Sedis, inimici diversis temporibus perculsi sunt, tanquam totidem Divinæ ultionis exempla, quorundam vero Principum piorum prosperitatem, tanquam bonæ causæ, quam defendebant, argumenta, diligentissime notet. Verumtamen Historiæ veritate compulsus sæpe ad Abyssum Judiciorum Dei confugit, ut tristissimorum eventum, quibus etiam Zelosissimos Religionis Catholice Cultores afflictos legimus, causam inveniat. Sed vir alias doctissimus non attendit, argumentum non semper demonstrans nunquam aliquid demonstrare. (*)

§. IV.

(*) Hic iterum Fleurii Adversarius: Si Bonum est Fleurii principium, frustra Eusebius Cæsariensis